

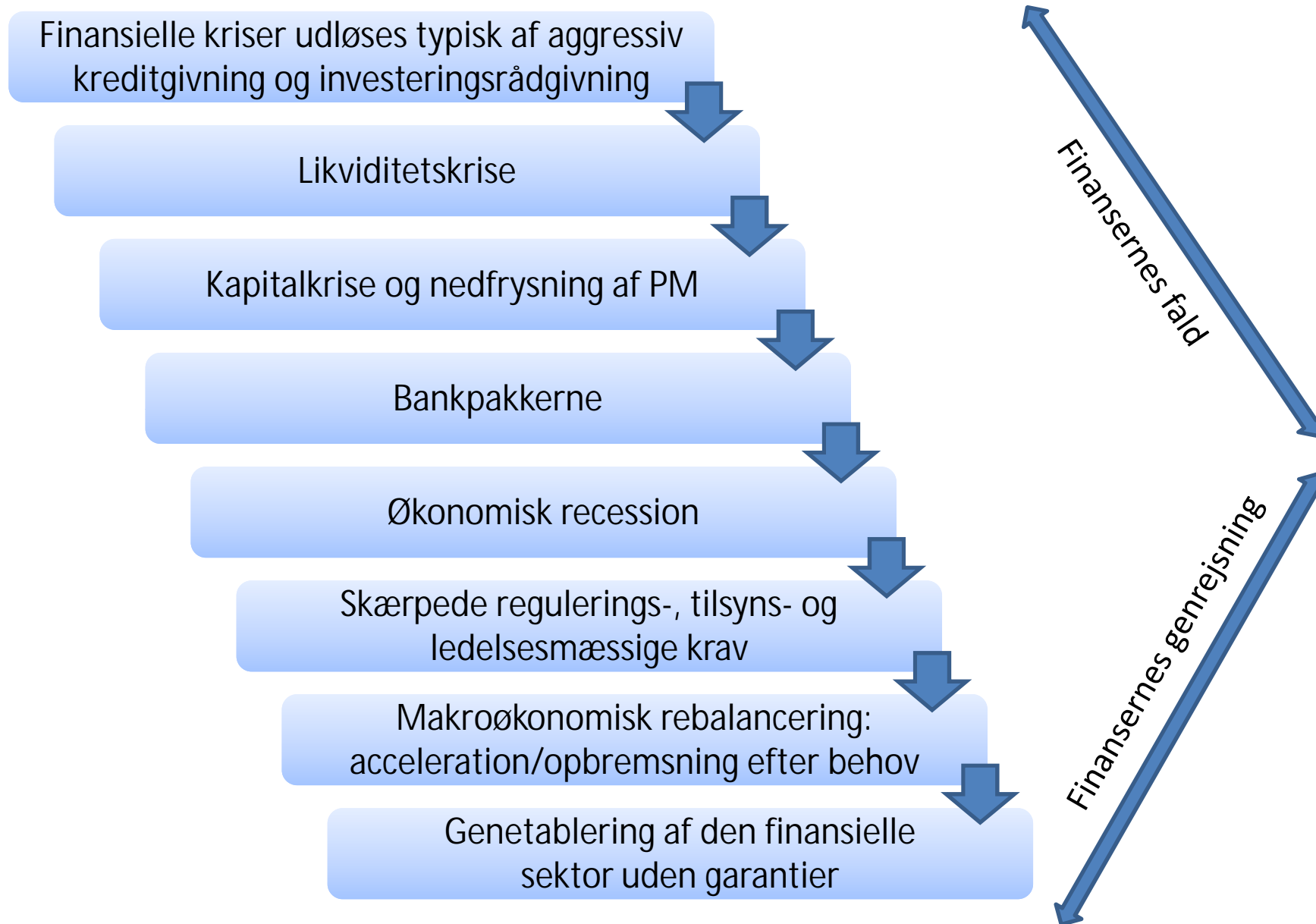
Finansernes fald og genopbygning

Den danske bankkrise 2008 og frem

Det Politik-Økonomiske Udvalg
Folketinget, torsdag den 26. november 2009

Anders Grosen
Handelshøjskolen, Aarhus Universitet

Den finansielle krises forløb

Finansernes genopbygning

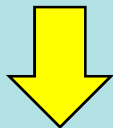
- Mere statsstøtte?
- Økonomisk politik
 - Bedre balance
 - Undgå bobler
 - Forebyggelse er bedre end helbredelse
- Reforme
 - Internationalt
 - Danske

Første emne

- Optakten til den danske bankkrise

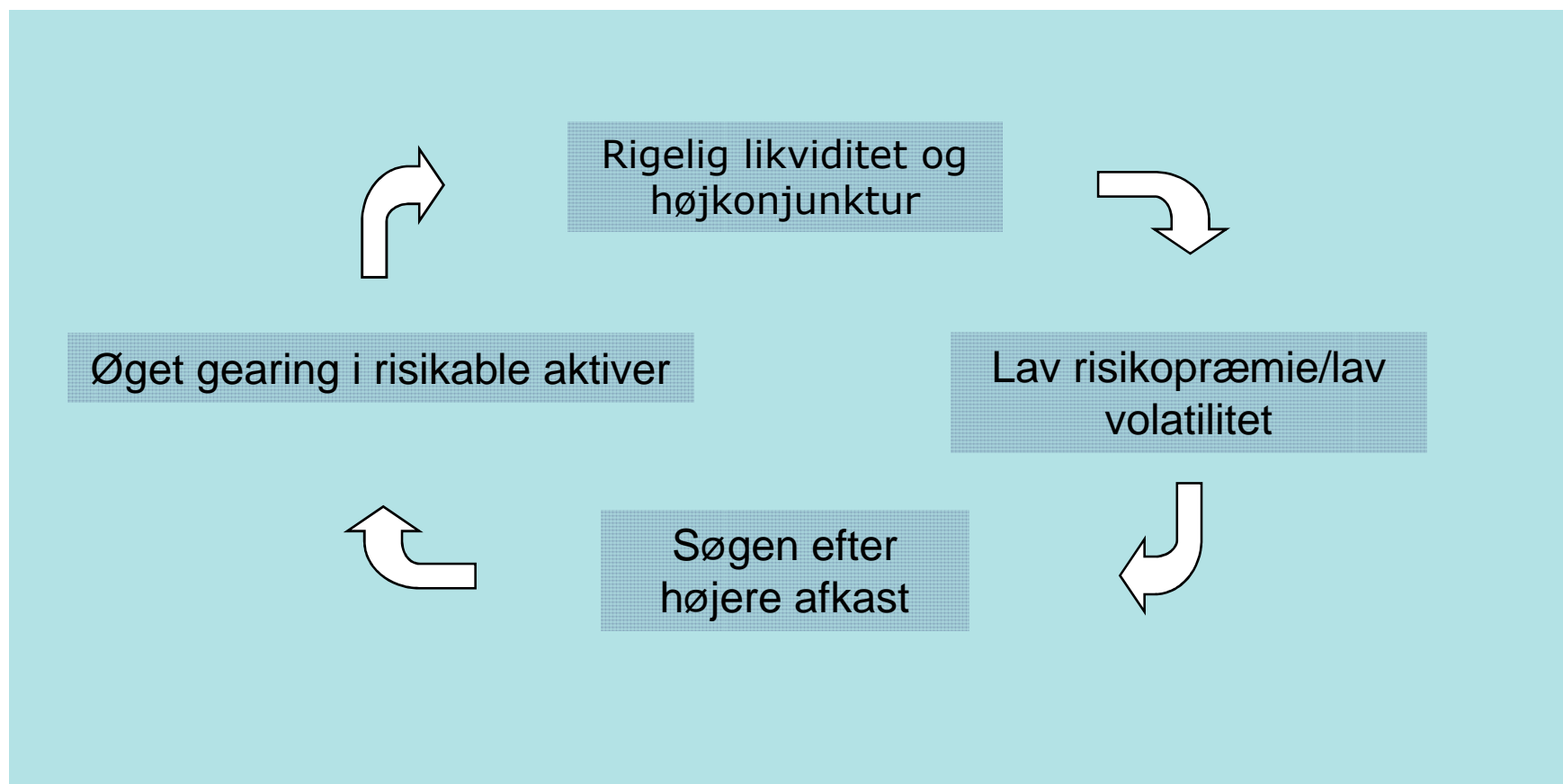

Fokus på den danske bankkrise

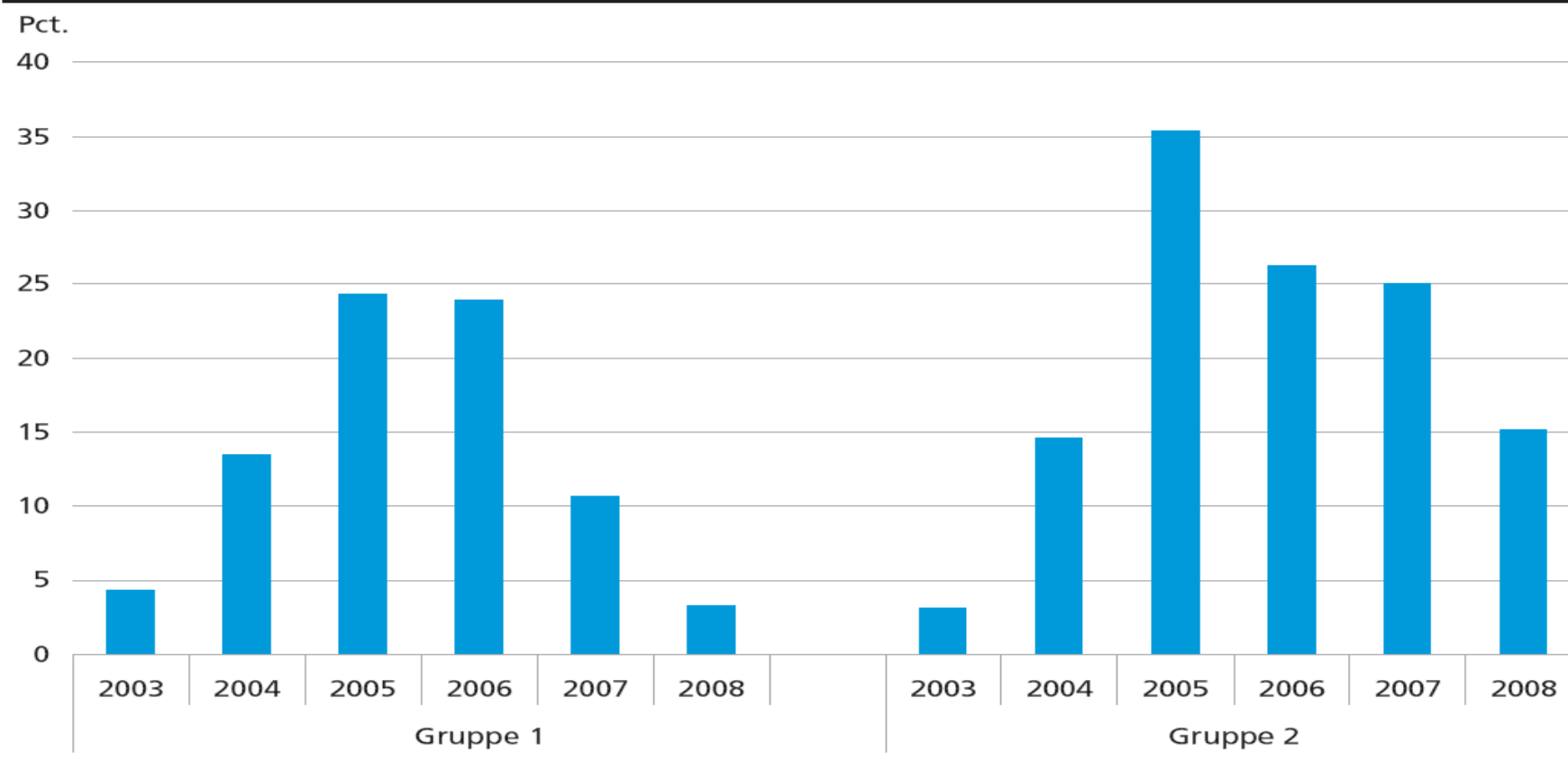
- To hovedelementer i den danske bankkrise
 - En bankfaglig krise – fokus her*
 - En rådgivningskrise – næste temadag?
 - Uetisk og/eller uprofessionel investeringsrådgivning over for detailkunder?
-
- En ledelseskriser med gedigne danske fingeraftryk

* Baseret på Bechmann, Grosen og Raaballe (2009): Kapitel 18 i Festskrift til Ole Ø. Madsen.

Siden 2004-2005 har banker og andre investorer aggressivt søgt højere afkast

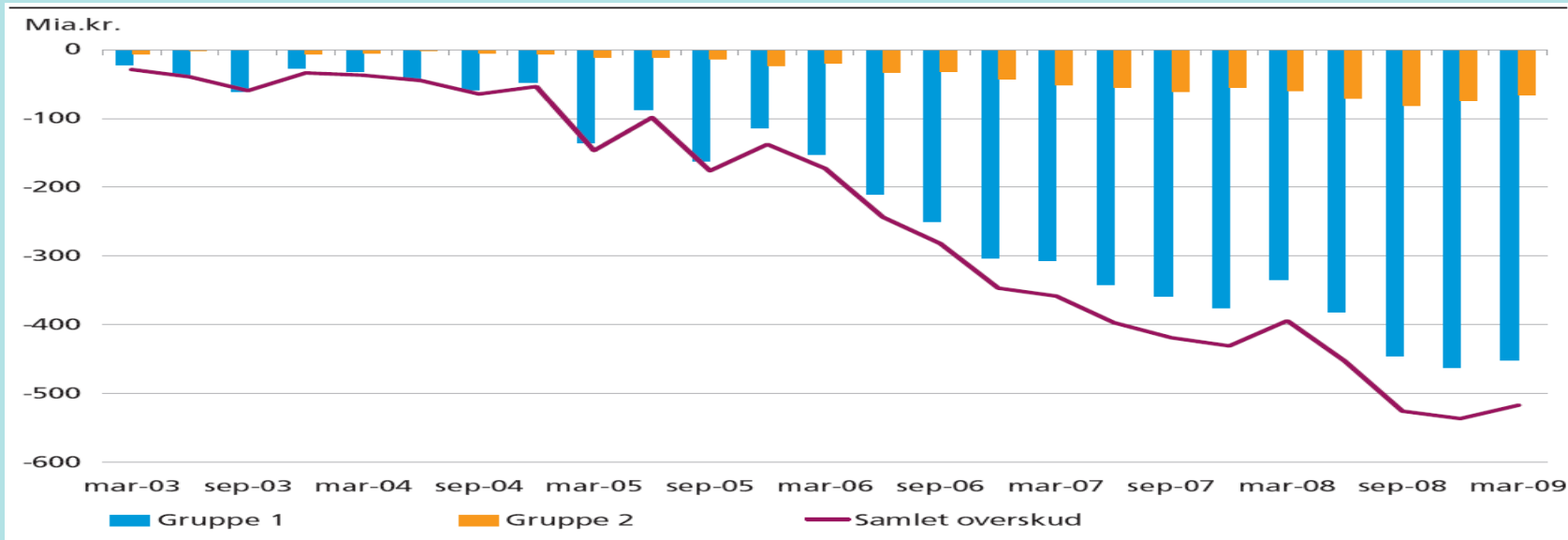

Danske bankers udlånsvækst 2003-2008

Den nye bankmodel

- Historisk set har banker altid lånt mindre ud, end de har indlån til, men det var blevet umoderne:
Indlånsoverskud

- Nu er en væsentlig del af udlånet baseret på lån fra kreditmarkedet

Ny forretningsmodel øger bankens risiko

Hvorfor er udlån baseret på pengemarkedslån så risikabelt ?

Uhæmmet udlånsvækst i højkonjunktureren

- Forståeligt at enkelte banker kaster sig ud i en uhæmmet udlånsvækst finansieret af lån på pengemarkedet
- Men man kan undre sig over, at en hel banksektor udviser mangel på
 - Grundighed
 - Forsigtighed
- Lange illikvide udlån baseret på lån fra pengemarkedet er århundredets bankfejl og årsagen til det moderne bank-run

Næste emne

- De faldne danske banker

De faldne banker

- Fælles kendetegn for de faldne banker
 - Indlånsunderskud
 - Uhæmmet udlånsvækst
 - Fald i bankernes stødpuder
 - Ingen bremseklodser på ledelsen
- Der er altså langt hen ad vejen tale om ledelsesproblemer

Problemer

- Problemer fælles med (store) udenlandske banker
 - "Bobler" → fejlprissætning
 - Overvurdering af aktiver
 - Undervurdering af risici (overdreven tro på modeller)
-
- Omfanget af egenkapitalen er faldet
 - Kvaliteten af egenkapitalen er faldet
- Særlige danske skavanker – ingen bremseklodser

Ingen bremseklodser på ledelsen

Aktionærhindringer i børsnoterede danske selskaber

	Banker		Andre selskaber	
	Antal	1 %	Antal	1 %
Samlet	44	100%	129	100%
<i>Aktionærhindringer</i>				
Ejerbegrænsning	19	43%	0	0%
Stemmebegrænsning	38	86%	3	2%
Repræsentantskab	33	75%	0	0%
Navnenotering af aktier	43	98%	41	32%
Kort frist til at stille forslag til generalforsamling	37	84%	61	47%

Note: Tabellen viser udbredelsen af de væsentligste aktionærforhindringer i de 44 børsnoterede danske banker i vores datasæt sammenlignet med den samlede population af 129 andre selskaber noteret på OMX Copenhagen.

Kilde: Johannes Raaballe og Ken Bechmann. Manglende bremseklodser i danske banker. Finans/Invest nr. 8, 2009 – udkommer 11. december 2009.

Ingen bremseklodser på ledelsen

- I banker med stemme- og ejerbegrænsninger har resultaterne været dårligere og risikoen højere
- De otte børsnoterede banker, der er faldet og dem, der er på vej, er alle kendetegnet ved at være isoleret fra aktionærerne og at have lagt hindringer i vejen for disse
- De eneste, der i realiteten har fungeret som bremseklods i disse banker, har været de udenlandske banker, da de afslog at forlænge kreditterne

Næste emne

- Danske reformer

Nationale reformer påkrævet

- Det bør som i den øvrige erhvervssektor sikres, at der også i banksektoren findes bremseklodser, dvs. ny corporate governance-struktur i danske banker
 - Stemme- og ejerbegrænsninger i de danske børsnoterede banker fjernes ved lovgivning
 - Lovgivning omkring sparekassefonde bør ændres – de børsnoterede sparekasser skal ingen indflydelse have på sparekassefondene
- Et tilsyn med kant
 - Desuden bør Finanstilsynet lægges ind under Nationalbanken, der samtidigt oprustes bankfagligt

Tak for opmærksomheden